

## Értekezlet a negyedik hadikölcsön szegedi sikere érdekében.

(Saját tudósítónktól.) Dr. Cicatricis Lajos főispán szerdán délután öt órára a városháza közgyűlési termébe értekezletet hívott össze. Az értekezlet tárgyát a negyedik hadikölcsön propagálása körüli teendők megbeszélése képezte. Az elnöklő főispán javaslatára az értekezlet tagjai propaganda-bizottságot alakítottak, amelynek elnökévé dr. Turóczy Mihály városi főügyészt, jegyzőjévé pedig Borbola István főispáni titkárt választották meg.

Az értekezlet lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be:

Dr. Cicatricis Lajos főispán üdvözlő a megjelenteket és az értekezlet tárgyát a következőkben ismerteti:

— Az, hogy a kormány a negyedik hadikölcsön kibocsátását tervbe vette, nem titok, sőt a prospektusok is megjelennek nemsokára. Az eddigieknél is nagyobb súlyt kell helyezni arra, hogy a jegyzések terén megfelelő eredményt érjünk el. Azokat az indokokat, amelyek szükségessé teszik, hogy mindenki fokozott igyekezettel pártolja ezt a nemes ügyet, azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom. Az első három hadikölcsön bizonyára mindenkiben megérlette a kötelességérzetet és bizonyára mindenki érzi, hogy ebből kivétel nélkül ki kell hogy vegye a részét. Hiszem, hogy a negyedik hadikölcsön is kedvező eredményt hoz, ami természetes is, hiszen az ország gazdasági helyzete most sokkal kedvezőbb, mint azelőtt volt. Meg kell értetni a köznéppel, hogy leggyümölcsözőbben hadikölcsön kötvényben helyezheti el a pénzét. A pénzügyminiszter különösen azt tartja fontosnak, hogy a forgalomból kivont, illetve fekvő pénz részt vegyen a természetes pénzkeringésben. Elsősorban a bankok vannak hivatva arra, hogy a kölcsönjegyzést előmozdítsák. Javasolom, hogy propaganda-bizottságot alakítsunk és most méltóztassanak a multkori tapasztalatok alapján hozzájárulni.

Wimmer Fülöp: A propagandára bizonyos körökben szükség nincs. Az iparosok és kereskedők tudják a kötelességüket, van intelligenciájuk, töke fölött rendelkeznek, ezeket szükségtelen propagandával felkeresni. A köznépnek felvilágosító propagandára tényleg van szüksége, ezt vitatni sem lehet. A köznépnél pénzűzés van, mert árut nem lehet kapni és így nem tudják a pénzüket kiadni. A főispáni hivatalban is lehet majd kölcsönöket jegyezni. Erre feltétlenül szükség van, de még a látszatát is kerülni kell annak, mintha ezért nem a bank kapná a jutalékot. Ez a bankok üzlete, maradjon meg a bankoknak.

Dr. Cicatricis Lajos megjegyzi, hogy a provízió összege teljesen jelentéktelen volt. A kölcsönök minél tömegesebb jegyzésével Szeged nagyságát kell dokumentálni. A kistökések nagyobbára a főispáni hivatalban fognak jegyezni, mert a városi tisztviselők iránt bizalommal viseltetnek.

Palócz László: Nem kellene nyilvános nagy propagandát csinálni. Kérjük meg a szegedi pénzintézeteket arra, hogy a har-

madik hadikölcsön szegedi összegét: 17 millió koronát jegyezzék le. Mi csak a pénzintézeteknek segitenénk a plassirozásnál. Ha ezt meg tudjuk csinálni, gyönyörű eredményt érünk el.

Dr. Gerle Imre: A propagandát csak a külterületekre kellene szorítani, fölvilágosítás és hírterjesztés céljából. Ott szükség van a propagandára. A legutóbbi hadikölcsönjegyzésnél a tanyákon házról-házra gyűjtötték aláírásokat. Ez nem helyes. Történnének a jegyzések a főispáni hivatalban. A propagálást a tanyai kapitányok meg az esküdtek végezzék és természetesen a gazdasági egyesületek.

Dr. Cicatricis Palócz László felszólalására reflektálva a Palócz által ajánlott kölcsönjegyzési módot kivihetetlennek tartja. A hadikölcsönjegyzés eredménye épen a kisembereken mulik, akik készpénzt adnak. Németországban a kisjegyzők száma három millió volt, míg nálunk alig haladta meg a százötvenezeret. Mindenkinek illik hadikölcsönt jegyezni, — mondotta a főispán — ha nem többet, úgy legalább 50—100 koronát. A hitelműveletek nem segitenek annyira a gazdasági helyzeten, mint a készpénz. Kivá-

natosnak tartja a főispán, hogy a szegediek Szegeden jegyezzék a hadikölcsönt, hogy meg lehessen állapítani, mennyit jegyeztek a szegediek összesen.

Palócz László megjegyzi, hogy nem úgy értette, hogy tizenhét milliót jegyezzék le a bankok.

Almássy Endre a hadikölcsön-jegyzések propagálására a reklámozást szükségesnek tartja. A mozikban, a színházban hirdetésekben kellene felszólítani a közönséget a jegyzésre.

Dr. Cicatricis Lajos: Az előadottak egy összképet adnak. Javasolom, hogy a jelenlevők képezzék a propaganda-bizottságot.

Az elnöklő főispán javaslatára a propaganda-bizottság elnökévé Turóczy Mihály főügyészt, jegyzőnek pedig Borbola István főispáni titkárt választották meg.

Az értekezleten megjelentek: dr. Somogyi Szilveszter, Wimmer Fülöp, dr. Balassa Armin, Scultéty Sándor, Bokor Pál, Bozsó János, dr. Fajka Lajos, Dobay Gyula, dr. Pálffy József, Palócz László, Zadravec István, dr. Gerle Imre, Ferenczy Mátyás, Gróf Dezső, Bokor Adolf, Orkonyi Ede, Almássy Endre stb.

## Haza felé a meghódított országokon át.

(A Délmagyarország harctéren levő munkatársától)

Mikor elhelyezkedtem a kocsiban, vigán szólta oda a kocsinak:

— No most aztán hajtson, hogy estére R...-on legyünk.

Jó két ló volt befogva. Derekasán viselkedtek, mert a kellő időben érkeztem meg. Mikor nagy kinnal felfedeztem I... főhadnagyot a kilométernyire elszórt házak egyikében, boldogan siettem fel hozzá, az emeletre a földszinten levő istállón keresztül.

— Jó estét! — köszöntök be.

— Szervusz! Ja, Du bist dieser Oberleutnant!

— Én, én, csak adj kocsit, hogy még reggel Mitroviczán lehessenek.

— Ja, barátom, nagyon setét, nincs kocsik de talán ... kanst Du vielleicht doch fahren. Aztán a társával, egy cseh kadéttal beszélgetett. Mire a terv elkészült, a kadét hozám szegült és elindultunk egy német tüzerhadnagyot felkeresni, akiről tudták, hogy ma szintén utra készült. Utközben kedvesen társalgott a 19 éves trénparancsnok. Igazán meglepett szívessége. Ahogy a tüzerhadnagy lakására értünk és közölték, hogy épen most indult el, azonnal lovast küldött utána, hogy várjon be.

I. főhadnagy előbb megvacsoráztatott és aztán két embert bocsátott rendelkezésemre, hogy a csomagjaimat elvihessenek.

Hihetetlennek tartottam, hogy megvár az ismeretlen bajtárs. Koromsötét volt. Ezer méteres hegyen, Montenegró egyik legrosszabb útján bandukoltunk előre. Alig haladtunk két kilométert, a tisztisolgám lámpafényt vett észre.

— Ott a kocsik! — szólt boldogan.

És tényleg az volt, az ismeretlen bécsi bajtárssal. Egyszerre megszerettem. De ez nem volt elég. Hamarosan olyan rossz utra érkeztünk, hogy csak az életünk kockáztatása árán lehetett tovább jutni. Bajtársam fáklyát gyújtott és mindenkit leszállított a

kocsiról, csak nekem nem engedte meg a leszállást. Tizenkét kilométert tettünk meg fáklyafény mellett 3—400 méteres, völgybe tekintő, meredek uttesten. Célunkat elértük. reggel vonatban voltunk.

A vonatban magyar tisztokra akadtam, mindjárt ezek társaságába vettem. A mint körülnéztem, a központi hatalmak csaknem mindegyikét képviselte egy-két katona. Nyugalmas lassúsággal a hatalmas Rigómezőn haladtunk át... Hunyadi... Rigómező... mélabusan vettem tudomásul, hogy mindenütt, még Úszkübben is csak a fekete-sárga zászló hirdeti a monarchia hatalmát. Pedig Nisig az állomásokon magyar népfölkelők teljesítenek szolgálatot.

Egyik bajtársam megszólal mindezek láttára:

— Barátom, hidd el, szégyelem, hogy magyar vagyok. Egyetlenegy piros-fehérvörös zászlót nem tudunk sehol kitűzteni, hát ez mégis borzasztó.

Elővettem a naplomat és abba irtam bele válaszat. Barátom dühöngése azonban csak akkor fokozódott, mikor Úszkübben másik vonatra kellett átszállnunk. Egy második osztályu magyar kocsi akadtunk, amelyben kényelmesen helyezkedhettünk el. Ahogy indulás előtt a leeresztett ablakon keresztül vizsgálgatni kezdtük, akkor vettük észre a krétafelírást:

— Bulgarische Offiziere.

— Nohát az kell — kel ki magából bajtársam, hogy merjen egy is innen kiküldeni!

Alig hangzottak el ezek a szavak, bolgár tisztok léptek be és mint akik otthon vannak, olyan hangulatban foglaltak helyet. Egyre vártam, hogy mikor történik már meg az összeütközés. Azzal tisztában voltam, hogy a bolgárok kemény legények és ahol most megvetették a lábukat, ott másnak nincs keresnivalója, mert különben az orrára koppintanak, még akkor is, ha fegyvertárs. Csendben virrasztottuk át az éjjelt.